

UNMIK

**PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF-GOVERNMENT
INSTITUCIONET E PËRKOHSHME TË VETËQEVERISJES
PRIVREMENE INSTITUCIJE SAMOUPRAVLJANJA**

MINISTRY OF ECONOMY AND FINANCE/TAX ADMINISTRATION OF KOSOVO
MINISTRIA PËR EKONOMI DHE FINANCA/ADMINISTRATA TATIMORE E KOSOVES
MINISTARSTVO ZA PRIVREDU I FINANSIJE/PORESKA ADMINISTRACIJA KOSOVA

ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO

Br.05/2005, Datum: 29.04.2005

O

PRIMENJIVANJU ZAKONA Br.2004/48

“O

PORESKOJ ADMINISTRACIJI i POSTUPCIMA

U skladu sa članom 60 Zakona Br.2004/48 «O Poreskoj Administraciji i Postupcima», donet preko Uredbe UNMIK-a Br.2005/17, Ministarstvo za Finansije i Privredu izdaje sledeće Administrativno Uputstvo za primenjivanje ovog Zakona:

Član 1

Definicije

“Zakon” podrazumeva Zakon Br.2004/48 “O Poreskoj Administraciji i Postupcima”.

“MFP” podrazumeva Ministarstvu za Finansije i Privredu.

“Uredba” podrazumeva Uredbu UNMIK-a Br.2005/17 “O Donošenju Zakona o Poreskoj Administraciji i postupcima”.

“PAK” podrazumeva Poresku Administraciju Kosova.

Član 2

Poreske deklaracije

Član 1.1 Zakona sadrži definiciju “poreske deklaracije” važna za svrhe izrečenih kazni za nedostavljenih, dostavljenih sa zakašnjenjem ili netačnih poreskih deklaracija. Poreska deklaracija znači svaki poreski obrazac dostavljen za svaku vrstu poreza koji se primenjuje na Kosovu od 1999 godine koji se administrira od PAK-a, obuhvatajući obrasce poreza na izvoru i penzione doprinose koje ubira PAK, ali isključujući :

- poreske obrasce za naplatu rata poreza na dobit, poreza na prihod korporacija i poreza na lična primanja (za biznise koji, umesto paušalnog, treba ili opredele se da porez na dobit plaćaju na «realnu» dobit).-ovi obrasci više smatraju se kao poreska naplata poreske deklaracije, ali kada takvi obrasci podnošeni sa zakašnjenjem, primenjuju se kazne i kamate za zakasnelu naplatu.
- Poreski obrasci koji se upotrebe za ubiranje poreza od agenta ubirača poreza PAK-a, tj. Carinska Služba UNMIK-a (za PDV na uvoze) i Jedinica za Registrovanje Motornih Vozila Ministarstva Javnih Službi, za porez na puteve za motorna vozila).

Član 3.

Poreska Administracija Kosova (PAK)

Član 2.1 Zakona specificira da PAK imaće status Izvršne Agencije i PAK-u pripisuje «potpunu operacionalnu autonomiju» unutar MFP-a. Suština tog izraza je da MFP i dalje ima isključivu ulogu na formiranju ukupnih prihoda i poreskih politika za Vladu i PAK i dalje daće potrebne statističke podatke oko te formulacije. Administriranje poreza u smislu operacionalnih perspektiva u potpunosti biće autonomna i van kontrole Ministra MFP-a osim određenih isključenja specificirane u Zakonu kao što su :

- involviranje na imenovanje Direktora PAK-a;
- involviranje na imenovanju članova Nezavisnog Borda za Reviziju, uslovljeno kao članovi Vlade
- odobravanje otpis poreskih obaveza u skladu sa propisima specificirani u Zakonu i u ovom Administrativnom Uputstvu i
- odobravanje i proglašenje kamatnih stopa za zakasnele poreske naplate i za zakasneli povraćaj.

Član 2.3 Zakona specificira da PAK ubiraće maksimalne moguće prihode zasnivajući se na izvore koje PAK ima na raspolaganje, povećanje ubiranja preko poreskih zakona (naročito dobrovoljne naplate) i troškove oko ispunjenje obaveza poreskih obveznika. Izraz «maksimalno ubira sve poreske obaveze» ne treba da se svhati kao nešto posebno i PAK ne treba da omalovažava svoja ovlašćenja isključivo na ubiranje prihoda. PAK treba da ima u vidu i troškove oko ispunjenje obaveza i ne treba da omalovažava troškove oko ispunjenje obaveza.

Član 4

Direktor PAK-a

Članovi 3.1 i 3.2 Zakona specificiraju da proces imenovanje i razrešenje Direktora PAK-a prolazi preko sledećih tri stupnjeva: Ministarstvo za Finansije i Privredu, Vlada i SIGS. Ministar za Finansije i Privredu izdaje jednu preporuku za imenovanje novog Direktora samo ako je podnet predhodno predlog za razrešenje postojećeg Direktora sa dovoljnim dokazima da je razrešenje zbog zloupotreba iz Člana 3.2, pozicija je prazna ili dosadašnji Direktor dao neošpozivu ostavku. Veći stupnjevi uvek imaju pravo da odbijaju predloge nižih stupnjeva.

Sva ovlašćenja, poslovi i dužnosti iz Člana 3.3 Zakona o Direktor PAK-a i tamo gde on/ona odlučuje da prenese na druge prema Članu 7.1, od 1 Maja 2005 sadržana su u Matrici Delegiranja, koja se priloži ovom Administrativnom Uputstvu. Buduće izmene u Matrici za Delegiranje može da vrši Direktor PAK-a bez potrebe da se vrše dopune u ovom Administrativnom Uputstvu.

Član 5

Objašnjavajuća javna rešenja

Član 9.4 Zakona specificira da javna rešenja koje donosi Direktor PAK-a nisu obavezujuća za lica koje je dužno da plati porez prema propisima koje važe na Kosovu. To znači da lica koje imaju poreske obaveze a ne slaže se sa objašnjenjem javnih rešenja, mogu da koriste drugie interpretacije poreskog zakonodavstva. Direktor PAK-a nema pravo da prinudi poreskim obveznicima preko javnih rešenja nego on/ona treba da obezbedi da poreski službenici PAK-a prate javna rešenja donošene od PAK-a.

Član 6

Objašnjavajuća individualna rešenja

Član 10.2 Zakona specificira da individualna objašnjavajuća rešenja donose se kada poreski obveznik traži interpretaciju posebnih poreskih propisa o posebnim praktičkim pitanjima. Takva objašnjavajuća individualna rešenja su obavezujuća i za PAK kao i za poreske obveznike koje traže takva rešenja do te mere koliko je poreski obveznik dao tačne i sveukupne dokaze i aspekte za određeni slučaj za koji on/ona traži interpretaciju oko poreskih propisa koje važe na Kosovu. Ali ako poreski obveznik traži opštu interpretaciju određenog propisa poreskog zakonodavstva, bez neke preporuke za određeni slučaj, PAK može da da neobavezujuću poruku i/ili, ako je potrebno, donosi objašnjavajuću javno rešenje za taj propis.

Član 7

Stvaranje i čuvanje dokumentacije

Član 12.2.a Zakona specificira da poreski obveznici, oporeziva lica i agenti zadržavanje na izvoru treba da pripreme i vode dokumentaciju u periodu od najmanje 6 godina od završetka poreskog perioda u kojem je nastala poreska obaveza. Pošto periodi vodjenje knjige i dokumentacije razlikuju se za više vrsta poreza pre donošenje Zakona, ova odredba imaće dejstvo za periode od ili posle 1 Maja 2005. Za poreske periode koja su počela i završena pre 1 Maja 2005 periodi zadržavanja specificirana u odgovarajućem poreskom zakonodavstvu i dalje deluju.

Član 8

Prustup knjigama, podacima, kompjuterima i sličnim uređajima za skladištenje podataka

Član 13.1 specificira da kao opšte pravilo PAK prethodno obaveštava poreske obveznike za svoje namere, posećuje ih, radi provere njihove knjige i dokumentaciju, kontroliše poreske

deklaracije, vrši procenu poreza i da vrši prinudnu naplatu neisplaćenih poreza i dugova i svaku drugu administrativnu meru propisanu u poreskom zakonodavstvu.

Jedno izuzeće kod ove opšte odredbe primenjuje se «uz mišljenje Direktora okolnosti ne traže drugačije» tamo gde PAK može da ima potpun i slobodan pristup bilo kom objektu na kome se obavlja biznis, knjizi, dokumentaciji, kompjuteru ili sličnom uređaju za skladištenje podataka bez predhodne najave. Takve izuzetne okolnosti se smatraju one kada Direktor zaključi da pristup može da njemu/njenoj obezbedi materijalne dokaze za neku poresku obavezu, a takve situacije, pored ostalih, smatraju se i ove:

- PAK raspolaže sa informacijama da poreski obveznik pokušava da prikrije, manipulira ili uništi porez odnosno drugu finansijsku evidenciju kao što su knjige, spiskovi, zalihe roba itd.
- PAK ima indikacije da poreski obveznik namerava da napušta Kosovo bez naplate poreskih dugova. Takve indikacije mogu da budu zahtev za vizu u neku stranu ambasadu, neočekivano podizanje ili transfer novca u nekoj drugoj zemlji itd.

PAK raspolaže sa informacijama da podatke od poreskog obveznika su netačne i daleko od istine tako da trenutni pristup na objekte, knjige i dokumentaciju poreskih obveznika može da se obezbede materijalni dokazi oko celokupnog stanja i da se utvrđuje poreska obaveza. Prethodno obaveštenje nije potrebno kada poreski obveznik pozove ili dozvoli pristup PAK-u na objektima biznisa, n.p. edukaciona poseta.

Član 9

Procena, sopstvena procena i mehanizmi zadržavanje na izvoru

U skladu sa Članom 16.1 Zakona, kao opšte pravilo na Kosovu za poreze važi sopstvena procena. Sopstvena procena podrazumeva da poreski obveznik i oni koji zadrže porez na izvoru za drugo lice, dužni su da vrše procenu njegove poreske obaveze i to se smatra kao procena za naplatu poreza i koliko da se plati. PAK pomagaće poreskim obveznicima da vrše procenu, ali ne dolaze u obzir obrazloženja poreskih obveznika da navodno nemaju poresku obavezu za dodatni porez za to što nisu bili obavešteni od PAK-a.

Član 10

Vremenski rokovi za procene

Član 18 Zakona specificira vremenski rok PAK-a za jednu poresku procenu. To je u roku od šest meseci od datuma na poreskoj deklaraciji na koju se odnosi procena. Na primer, jedna poreska deklaracija PDV-a za Oktobar 2005 je obaveza do 30 Novembra 2005. PAK može da vrši procenu prema članovima 17 i 19 dana ili pre 30 Novembra 2011. Ako poreski obveznik, sa ciljem poreske evazije, bilo nepodnošenjem poreske deklaracije ili podnošenjem poreske deklaracije koja je ocenjena kao netačna ili vrši prevaru, gore ograničeni rok ne važi i procena može da vrši bilo kada.

Član 11

Procena u slučaju rizika

Kada Direktor PAK-a vrši procenu poreza u slučaju rizika prema članu 19 Zakona izdaje se Obaveštenje procene poreza u slučaju rizika. Obaveštenje poreza u slučaju rizika sadrži sve detalje specificirane u Članu 20 Zakona, uz jedan zahtev da se odjednom naplati poreska obaveza. U obaveštenju o proceni poreza u slučaju rizika treba da stoji i pouka za poreskog obveznika o pravu poreskog obveznika da neposredno podnese žalbu Nezavisnom Bordu za Reviziju.

Član 12

Nalog za uplatu

Član 23.1 specificira pojam nalog za naplatu, koja je značajna posebno kada je vršena delimična uplata. Na primer, poreski obveznik ima poresku bavezu od 1.000.00 euro na PDV, i to: 600 euro PDV + 200 euro kazna + 200 euro kamata. Poreska Administracija zaplinje od dužnika srestvo koju prodaje u javnu kauciju za 1.000 euro. Administrativni troškovi zaplene, troškovi čuvanja, transporta i javne kaucije 100 euro. Prateći redosled uplata specificirane u članu 23.1 Zakona rezultati su:

1. Troškovi ubiranja	100 euro
2. Kazne	200 euro
3. Kamata	200 euro
4. Porez	600 euro
5. Svega	1.100 euro
<u>Minus ubirani iznos</u>	<u>1.000 euro</u>
<u>Bilans ostatka poreske obaveze</u>	<u>100 euro.</u>

Član 13

Kreditiranja i povračaj

Prema Članu 24.4 Zakona, poreski obveznici koji traže povračaj za viška uplaćenog poreza ili usled neke greške, podnese zahtev preko obrasca za povračaj u kancelariju svoje jurisdikcije. Podnosilac zahteva treba da obezbedi specifične dokaze oko zahteva kao što su iznos poreza koji se traži kao povražaj, vrsta poreza, poreski period u kome vršena viška poreza ili greškom, banka i bankarski račun u kojoj on/ona želi da srestva prenesu.

Poreska Administracija pokušaće da kopleтира razradu zahteva za povračaj u roku od 60 dana od dana kada je podnet zahtev za povračaj. Radi izbegavanje birokratskih postupaka oko malih zahteva, zahtevi za povračaj za male iznose i one koje se odnose na poreske obveznike sa malim rizikom (tj. onih čije zahteve obično pozitivno reše) odmah se razmatraju kontrolisanjem samo registracije koje raspolaže Poreska Administracija a ne i knjige i registracije poreskog obveznika. PAK sadrži pravo da kasnije kontroliše registracije poreskog obveznika i ako poreski obveznik nije imao pravo na taj povračaj, primenjuju se kazne i kamate na traženi povračaj ili greškom, kao da je bila naplata poreske obaveze za PAK.

Član 14

Pravo zaloge

Pravo zaloge zadržana od PAK-a u skladu sa članom 27 Zakona je instrument da prinudi poreskog obveznika da plati poresku obavezu. Priključivši deo zaloge na jednu imovinu poreskog obveznika dužnika, PAK obezbedi da se ta imovina neće da se prenese, prodaje ili da se eksponira radi prodaje od poreskog obveznika. Deo zaloge može da se dostavlja u bilo kojoj kancelariji za registraciju imovine na Kosovu kao što je Katastarska Agencija Kosova, Spisak Stanova, Jedinica za registraciju motornih vozila, Spisak osiguravajućih Transakcija itd., i to je dokaz da vlasnik ima poresku obavezu PAK-u. Gore pomenute kancelarije za registraciju treba da registrišu svaku transakciju za imovinu za koju je podneta pravo zaloga sve dok službeno ne obaveštava se od PAK-a da je oslobođeno od pravo zaloge.

Član 15

Prinudna naplata

Prinudna naplata je instrument zaplene preko koje se pravo na vlasništvo, imovinu ili prihode prenose se od poreskog obveznika na PAK. Prema članu 28 Zakona, PAK ima pravo da preko javne kaucije prodaje svaku imovinu i sredstva koja su zaplenjena radi naplate poreskih obaveza poreskog obveznika dužnika. Svaka akcija za naplatu poreza preko prinudne naplate treba da počinje u roku od 6 godina od završetka poreske procene. Taj rok neograničeno se odlaže ako je pokrenut sudski postupak bilo od poreskog obveznika ili od PAK-a.

Član 16

Odustajanje od poreza koji ne može da bude naplaćen

Oko Člana 36 Zakona, okolnosti koje PAK smatra da utiču da porez ne može da bude naplaćen i smatra se obavezom ukinutom, su sledeće:

- poreski obveznik je umro i nemoguće je da se izvrši naplata od imovine poreskog obveznika;
- poreski obveznik je zauvek napustio Kosovo;
- poreski obveznik pao pod stečaj i novac iz procesa involvencije i stečaja u potpunosti ne može da pokrije dug PAK-a.
- PAK i pored stalnog pokušaja nikada nije mogao da nadje pravog poreskog obveznika
- PAK, i pored pokušaja da ubira dug nije uspeo u drugim sličnim okolnostima.

Svaki predlog za MFP da se ukine poreska obaveza treba da se dostavlja pismeno uz predlog komisije od tri člana koju predsedava Direktor PAK-a.

Svaki predlog da se ponovo vrati ukinuta obaveza dostavlja se MFP i samo za one slučajeve kada poreski obveznik dao krive dokaze pre nego što je doneta odluka da ukine obavezu. Poreska obaveza koja je ukinuta ne može da se vrati gde je jedini razlog to da je poreski obveznik ostvarivao prihode posle donošenja odluke o ukidanju, osim ako je jasno da poreski obveznik imao pravo da ostvari te prihode za vreme odluke o ukidanju.

Član 17

Nelegalan dohodak

Prema Članu 37 Zakona,svaki prihod iz nelegalne i/ili kriminalne delatnosti kaznene po krivičnom zakonu Kosova,podležu oporezivanju.Takav odnos,ne znači da su takve delatnosti legalizovane plaćajući poreze.Takve delatnosti i dalje ostaju ilegalne i na njih se vrši krivišno gonjenje prema zakonima koje važe na Kosovu.

Član 18

Promena karaktera aranžmana

Prema Članu 38 Zakona,PAK može da promeni karakter aranžmana medju poreskim obveznicima tamo gde:

- nema yna;ajan ekonomski efekat n.pr.jedan poreski obveznik stalno prodaje sa nižom cenom od kupovne cene;
- oblik transakcije ne odražava ekonomsku suštinu.N.pr. poreski obveznik poklanja robu jednoj dobrotvornoj ustanovi koju finansira i steće pravo na umanjenje kod poreza na prihode i dobrotvorna ustanova prodaje robu tržišnom cenom izbegavanjem plaćanje poreza.
- Postavljena je šema za izbegavanje poreske obaveze.

Član 19

Umanjeno iskazivanje prihoda i izbegavanje naplata

Prema Članu 41 Zakona,PAK može da preračuna prihode poreskog obveznika čiji životni standard ne uklapa se sa prihodima koje je on deklariseo prema poreskim propisima na Kosovu.N.pr.kada poreski obveznik deklariše da nije ostvario prihode u toku poreskog perioda a medjuvremeno počinje izgradnju skupe kuće ili kupi skupo motorno vozilo(a takvo finansiranje ne odnosi se na neoporezive prihode kao što je nasledjeno srestvo ili novac dobijen od rodbine iz inostranstva itd.),PAK može da preračuna prihode poreskog obveznika i smatra se kao da je primio investirana srestva.

Član 20

Nepodnošenje poreske deklaracije

Prema Članu 43 Zakona, za nepodnošenje poreske deklaracije do određenog dana,utvrđena je sankcija od 5% za svaki mesec zakašnjenja ili deo meseca uz maksimum od 25% kao limit.Ako na primer,jedna deklaracija za PDV sa poreskom obavezom od 1.000 euro trebalo je da se dostavlja do 31 Maja 2005 a dostavljena je 19 Decembra 2005,iznos sankcije biće 5% za Juni + 5% za Juli + 5% za Avgust + 5% za Septembar + 5% za Oktombar = 25% x 1.000 euro = 250 euro.Ne nastavljaju se primenjivanje sankcija za Novembar i Decembar.Sušтина izraza “deo meseca” odnosi se na manje periode od kalendarskog meseca i obuhvata sledeće slučajeve: na primer,jedna poreska deklaracija trebalo je da se dostavlja 15 Maja 2005 a

dostavljena je 6 Juna 2005. Sankcija primenjuje se i ostaje u istom nivou od 5% za period od 16 do 31 Maja 2005 i primenjuje se i ostaje u istom nivou od 5% od 1 do 6 Juna 2005. Ili, ako jedna poreska deklaracija dostavljena 30 Septembra 2005 a dostavljena je 1 Oktobra 2005, sankcija primenjuje se u istom nivou od 5% zbog zakašnjenja za deo meca.

Član 21

Neplaćanje

Član 44 Zakona, ako poreski obveznik ne plati sav porez ili njegov deo do određenog dana, utvrđuje sankciju od 2% za svaki mesec zakašnjenja ili deo meseca, maksimalno do dvanaest meseci. Ako, na primer, prema poreskoj deklaraciji poreska obaveza od 1.000 euro trebalo da se plati do 31 Marta 2006 a naplata vršena je 20 Maja 2007, iznos sankcije je 12 meseci x 2% x 1.000 euro + 240 euro. Tako da se ne nastavlja primenjivanje sankcije za April i Maj 2007. Izraz “deo meseca” ima isti smisao kao kod člana 21.

Član 22

Umanjeno iskazivanje poreza i uvećan iznos povraćaja

Oko Člana 45.1 Zakona, izraz “nemara ili velike nepažnje” odnosi se na slučajeve kada je nešto preduzeto ili ništa nije preduzeto a time nije vodio računa o posledicama kao kod slučajeve:

- poreski obveznik, prilikom obračunavanja svoje poreske obaveze ili zahteva za povraćaj, sa sumnjom obračunava porez za određene artikle umesto da traži savet od PAK-a ili poreskog savetnika;
- poreski obveznik, prilikom obračunavanja svoje poreske obaveze ili zahteva za povraćaj, nenamerno, nije vršio obračunavanje za neke ili značajne artikle ili obuhvatio u poresku deklaraciju više puta iste artikle;
- poreski obveznik redovno vodio knjige i registracije ali u izvesnom vremenskom periodu nije imao dovoljno pažnje da li je sve registrovano ili pokazao neodlučnost oko registrovanih iznosa.

Većina grešaka kao rezultat nemara i velike nepažnje uglavnom dešavaju se zbog nepoznavanje poreskih pitanja ili uslen nepažnje prilikom obračunavanja poreskih obaveza ali ne rasi se o namernom izbegavanju plaćanje ili smanjenje poreza. Nema ili velika nepažnja smatra se kada poreski obveznik preduzeo prve korake radi potvrđivanja da je njegova poreska deklaracija korektna ali bez njihove krivice ima greške u tim poreskim deklaracijama.

Oko Člana 45.1.b Zakona, izraz “ namere i svesnog pokušaja da prikrije tačan iznos poreza” odnosi se na sledeće slučajeve:

- poreski obveznik nije vodio odgovarajuće knjige i registracije i nije popunio poresku deklaraciju sa podacima gde poresko stanje utvrđena na osnovu dokumentacije i informacija PAK-a;
- poreski obveznik namerna isključio neke račune iz poreske deklaracije radi smanjenje poreske obaveze ili za povećanje iznosa njegovog zahteva za povraćaj;
- poreski obveznik namerno ja obuhvatio falsifikovane račune radi povećanje iznosa svog zahteva za kreditiranje/poreskog povraćaja ili da se smanji iznos poreske obaveze.

Oko Člana 45.2 Zakona, kada poreski obveznik ne podnese poresku deklaraciju, PAK je dužan da obračunava poresku obavezu poreskog obveznika na osnovi najboljih informacija sa kojima PAK raspolaže, da se uspostavi poreska obaveza koja je trebalo da se deklariše. U ovim slučajevima, PAK pripremaće jedni zamenu poreske deklaracije u ime i za poreskog obveznika. Kazne se primenjuju na razliku iznosa poreza deklarisan od PAK-a i iznosa deklarisan od poreskog obveznika koji se smatra jednako nuli.

Član 23

Nepravljena i nevodjenje dokumentacije

Član 46.2 predviđa kazne za lica koje neprave ili ne vode dokumentaciju prema zakona koji važe na Kosovu. Izraz «velika nepažnja» odnosi se na sledeće slučajeve:

- poreski obveznik vodio biznis ali nije vodio knjige i dokumentaciju i popunio poresku deklaraciju sa približnim podacima (da se zna da poreski obveznik nije imao za cilj poresku evaziju nego nije preduzeo odgovarajuće mere da dodje do tačnih podataka, i ako je bilo potrebni da vodi i troškove);
- poreski obveznik vodio knjige i dokumentaciju ali nije vodio računa u jednom vremenskom periodu da li je sve registrovano i pokazao neodlučnost ako registrovanih iznosa (da se zna da poreski obveznik nije imao za cilj poresku evaziju ali nije preduzeo potrebne korake da dodje do tačnih prihoda – takodje treba da znate bilo samo dva tri slučaja neregistrovanje ili transakcija a time radnja poreskog obveznika može da se smatra kao «nepažnja» ali ne «velika nepažnja» i u tim slučajevima ne primenjuje se kazna za veliku nepažnju.;
- poreski obveznik vodio knjige i dokumentaciju ali radi čuvanje prostora dokumentaciju bacio u smeće i nije čuvao onoliko godina koliko je trebalo.

Izraz “svesna namera radi izbegavanje plaćanje poreza” odnosi se na sledeće slučajeve:

- poreski obveznik imao biznis ali nije vodio knjige i dokumentaciju i nije podneo poresku deklaraciju (da znate da imajući u vidu postojanje sistema samoprocene poreza, u takvim okolnostima postoji sumnja da se radi o namernom izbegavanju poreza – takodje ako PAK želi da krivično goni poreskog obveznika zbog poreske evazije po Krivičnom Zakonu, potrebna je dodatna evidencija od PAK-a radi dokazivanje namernog cilja;
- poreski obveznik vodio knjige i dokumentaciju ali obavešten je da sledi kontrola od PAK-a i nakon toga uništio knjige i dokumentaciju.

Član 24

Greške predstavnika poreskih obveznika i poreskih savetnika

Član 48 Zakona predviđa kazne za predstavnike i savetnike poreskih obveznika. Obaveza predstavnika/savetnika poreskog obveznika za takve kazne ograničeno je samo na donete odluke na osnovu informacija poreskog obveznika i informacija trećih lica. Predstavnik/savetnik poreskog obveznika neobavezuje se ako greške u poreskoj deklaraciji su zbog radnje samog poreskog obveznika a predstavnik ili savetnik poreskog obveznika nije znao o tome.

Izraz “nepažnja ili nerealno tumačenje poresih zakona» odnosi se na sledeće slučajeve:

- predstavnik/savetnik poreskog obveznika sa nepažnjom pripremio poresku deklaraciju za poreskog obveznika prilikom obračunavanja poreza ili zahteva za povraćaj i time napravio mnoge nenamerne značajne matematičke greške;
- predstavnik/savetnik poreskog obveznika pripremio poresku deklaraciju ali prilikom obračunavanja poreske obaveze ili zahteva za povraćaj zaboravio da registruje mnoge i značajne artikle ili registrovao iste više puta;
- predstavnik/savetnik poreskog obveznika pripremio poresku obavezu poreskog obveznika na osnovu propisa PAK-a i Suda koje sada ne važe (a nema slične primere) koje su objavljene i koje su u suprotnosti sa propisima PAK-a i Suda.
- Predstavnik/savetnik poreskog obveznika zahtevao da se svi troškovi biznisa priznaju kao umanjenja bez da utvrdi da li su takva umanjenja upotpunosti umanjena za poreske svrhe.

Član 25

Prekršaji u vezi PDV

Član 49.1 i 49.2 Zakona predviđaju kazne za oporeziva lica koja (a) vrše oporeziva snabdevanja snabdevanje kao neregistrovani a trebalo da budu registrovani (b) ne izdaju račun za PDV ili izdaju netačan račun PDV-a. Izraz «nema ili velika nepažnja oporezivog lica» odnosi se na slučajeve:

- promet jednog lica povećan je iznad limita za registrovanje PDV ali nije registrovan za PDV jer nije upoznat da je prešao limit;
- oporezivo lice dao fakture svojim potrošačima gde je obuhvaćen i PDV ali te računa ne ispunjavaju zahteve PDV jer oporezivo lice nije htelo da izmeni svoj sistem zbog pristiglih zahteva PDV-a.

U te članove, izraz “promišljenog i namernog pokušaja oporezivog lica» odnosi se na slučajeve:

- promet jednog lica povećan je iznad registrovanog limita za PDV, ali on namerno nije registrovan za PDV da se izbegne obračunavanje PDV-a;
- promet lica stalno je bio iznad registrovanog limita PDV-a, ali nije registrovan za PDV jer nije bio upoznat da je to trebalo – prema sistemu PDV-a na Kosovu ocenjuje se da lica su obavesteni i stalno ponavljanje neregistrovanje smatra se namernom radi neispunjavanje obaveza.

Član 49.5 Zakona predviđa kaznu za lice koje rasoolazu sa robom za koja nemaju račun za PDV ili ne postoji druga dokumentacija za tu nabavku. Ova kazna «za robu bez poreklo» primenjuje se kod lica koji su registrovani za PDV ili nisu registrovani za PDV ili ipunili su uslove i trebalo bi da budu registrovani.

Član 26

Umanjenje sankcija

Član 51.1 Zakona predviđa umanjenje sankcija tamo gde poreski obveznik dobrovoljno prikazuje poresku obavezu koga nije prikazivao pre početka kontrole PAK-a na delatnost

poreskog obveznika.U smislu ove odredbe,kontrola nije počela do trenutka,kod poreskog obveznika kome je predhodno dato pismeno obaveštenje prema članu 13.1,(a)pre datuma kada on predaje dokumentaciju ili pristup na dokumentaciju službenika PAK-a i (b) datuma koja je mesec dana kasnije od dana kada je dat predhodno obaveštenje poreskom obvezniku.Kada poreskom obvezniku nije podneto predhodno obaveštenje prema članu 13.1,smatra se da je kontrola počela dana koja je nedelju dana posle prvog kontakta službenika PAK-a i obaveštenju o kontroli koja sledi.

Član 27

Žalbe PAK-u

Član 52.2 Zakona predvidja rok za podnošenje žalbe PAK-u u vremenskom roku od 60 dana.

Prema Član 52.3 predvidja da u posebnim okolnostima taj rok može da bude produžen.Okolnosti pod kojima se taj rok od 60 dana može da bude produžen je kada PAK bude ubedjen da:

- razlog zbog kojeg nije podneta na vreme uticali faktori van kontrole poreskog obveznika ili
- činjenice su takve da ako se ne dozvoljava podnošenje žalve dolazi do nepravde.

Član 28

Stupanje na snagu

Prema Članu 62Zakona,Zakon stupa na snagu 1 Maja 2005.Primenjuje se na događaje koje su desile tog dana ili posle tog dana.Na primer:

- kamata na zakasnele povračaje primenjuje se samo za zahteve pvračaja podnete PAK-u dana ili 1 Maja 2005.(Zahtevi za povračaj podnete pre tog datuma a koje su kasnile nemaju pravo na kamatu za zakašnjenje kojoj nije istekao rok);
- umanjene kazne zbog dobrovoljnog prikaza ili naplate sporazumom naplate poreza na rate primenjuje se samo na dobrovoljne prikaze i sporazumom naplate po ratama,dana ili posle 1 Maja 2005;
- novi ili izmenjeni kazneni propisi primenjuju se samo na prekršaje koje su učinjene dana ili posle 1 Maja 2005.(Prekršaji učinjeni pre 1 Maja 2005 otkriveni tog dana ili posle tog dana podležu svim kaznama prema Uredbu UNMIK-a Br.2000/20).

Datum: ____/_____/ 2005.

Haki Shatri
Ministar za Finansije i Privredu

INSTRUMENT PRENOSA OVLAŠĆENJA

U skladu sa Članom 7.1 Zakona o Poreskoj Administraciji i Postupcima (objavljen Uredbom UNMIK-a 2005/17), ovim ja prenosim ovlašćenja, koje mene pripadaju ovom Uredbom, službenicima Poreske Administracije Kosova, u skladu sa priloženom Tabelom.

Mustafë Hasani
Direktor,
Poreska Administracija Kosova
29 April 2005

TABELA

Ovlašćenje/Član	Pom. Direktora	Menadžer CK	Reg. menadž. I zm. menadž.	Ruk. Ekipa	SlužbenikI
Imenovanje Pomoćnika Direktora(4.1)					
Smenjivanje Pomoćnika Direktora(4.3)					
Imenovanje rukov. jedinica i regio.rukovod.(5.1)					
Smenji.rukov. odelj. i reg.rukovod.(5.3)					
Pravila za poreske službenike(6)					
Opoziv ovlašćenja(7.2)					
Izveštavanje MPF-u(8.1)	x				
Godišnji Izveštaj(8.2)					
Javna rešenja(9.1)	x				
Individualna rešenja(10.1)	x				
Upotreba IBPO (11.6)	x	x	x	x	x
IBPO za Carinu(11.7)	x				
Prevodjenje dokumenata(12.1)	x	x	x	x	x
Različite poreske periode(12.2-c)	x	x			
Pristup u prostorijama uz obavestjenje (13.1)			x	x	x
Pristup u prostorijama bez obaveštenje(13.1)			x	x	
Kopiranje dokumentacije(13.3(a)&13.6)*			x	x	x
Uzimanje dokumentacije(13.3(b)&13.7)*			x	x	x
Zadržavanje dokumentacije(13.3-c)			x	x	x
Stavljanje na raspolaganje lozinke(13.3-d)					
Uzimanje kompjutera(13.3(e)&13.7)*			x	x	
Provera imovine(13.4)*			x	x	x
Ovlaš. van radnog vremena(13.5)*			x	x	
Vra;anje originala(13.5)			x	x	

Donošenje odre.dokum.(14.1-a)			x	x	x
Pojavljivanje u PUP (14.1-b)			x	x	
Uradjivanje obrazaca(15.2)	x	x			
Vršenje procene(17.1) do (17.4)			x	x	x
Procena u bilo koje vreme(18.2)			x	x	
Procena u slučaju rizika(19)			x	x	
Dostavljanje Obaveštenje o proceni(20.1)			x	x	x
Zahtev za naplatu(20.4)			x	x	
Manji iznosi(21.7)	x				
Primanje poreskih uplata(21.8)					
Objavljivanje Kamatne stope(22.3)	x	x			
Pokriće trenutnog duga(24.1)			x	x	x
Višak za poresko kreditiranje(24.3)			x	x	x
Zahtevi za povraćaj(24.6)			x	x	x
Kamata na povraćaj(24.6)			x	x	
Sporazumi sa bankama(25.1)					
Tužba za porez koji nije uplaćen(26.1)	x		x		
Uverenje za porez koji nije uplaćen(26.2)			x	x	
Pravo zaloge(27)	x		x	x	
Zaplena zaloge u ime obaveza(27.5)	x		x	x	
Ubiranje Naredbom o ubiranju(28.1)			x	x	x
Dostavlj.Obaves.o zapleni(28.2&28.3)			x	x	x
Zaplena imovine(28.5)			x	x	
Obavestenje/zahtev u opasnosti(28.6)			x	x	
Sprovođenje prinudne naplate(29.1.2)			x	x	x
Prodaja na javnoj aukciji(30)			x	x	
Uplata od partnera(32.1)			x	x	x
Uplata od partnera kojimjen istekao iz par.32.2			x	x	x
Nalozi u slučaju rizika(33.1)			x	x	
Embargo na uvoze/izvoze(34.1)	x	x			
Produženje prioda(34.2)	x	x			
Zabrana odlaska(35.1)			x	x	
Produženje ograničvreme za odlazak (35.2)			x	x	
Otpis poreza (36.1)*					
Ukinuta obaveza(36.1(a))			x	x	x
Ponovo stavljanje na snagu duga(36.2)			x	x	x
Promena karaktera aranžmana(38.1)			x	x	
Obaveštenje o promeni (38.2)			x	x	x
Odredj.povezanih lica(39.1)			x	x	
Transakcije za povezana lica(39.2)			x	x	
Barter transakcije(40.2))			x	x	
Preračunavanje dohotka(41.1)			x	x	x
Nalog za pristup(46.3)			x	x	x
Uspostavljanje Odeljenje za žalbe (52.1)					
Osporena procena/odluka(52.1)	x	x	x	x	x
Učešće u Nezavisnom Bordu za revizije(54)	x	x	x	x	x
Zadržavanje novca od zaplene (57.3)			x	x	
Refundacija više uplaćenog poreza(67.4)*			x	x	x

Obelodanjenje poverljivih informacija(59)	x	x	x	x	x

*Beleska

(1)"x"utvrđuje položaje kojima su prenete ovlašćenja i to važi i za one u svojim polož.kao i za "vršioce dužnosti " u tim položajima.Tamo gde nema "x" nisu preneti direktorova ovlašćenja.

(2)Rukovodilac Ekipe I inspektori Jedinice Specialne Kontrole CK PUK-a imeće ista preneti ovlašćenja kao svoje kolege i regionalnim kancelarijama PUK'a.

(3) U sluzbenoj verziji zakona, članovi 13.4 do 13.7 mogu da budu iskazani kao članovi 13.3(g) do 13.6

(4)Preneta ovlašćenja za povraćaj novca za poreske obveznike na osnovu čl.24.6,24.7 i 57.4 takodje podležu prenetim ovlašćenjima finansiskih kontrola(npr.ovlašćeni službenici)

(5) Preneta ovlašćenja o otpisu poreza prema članu 36.1 utvrđuje se u istom članu(npr.svaki zaposleni može da predloži otpis duga ali svi predlozi razmatraju se od strane jedne komisije od 3 člana zaposlenih,uključujući Direktora i jednog Pomoćnika Direktora.